

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pofti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-viste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilci!

Volilce za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani opozarjamо še jedenkrat, da se volitev vrši z ustnim glasovanjem ali osebnim oddajanjem glasovnic **dne 31. januarja 1894** od 9. ure dopoludne do 6. ure popoludne v magistratni dvorani Ljubljani.

Vrše se pa volitve tudi z dopošiljanjem od volilcev podpisanih glasovnic. V teh morajo biti tisti trgovci ali obrtniki vpisani, katere volilec voli, in potem je glasovnico podpisano od volilca, pos ati z izkaznico vred na deželi c. kr. okrajnemu glavarstvu tistega kraja, kjer je podjetje, v mestu Ljubljani pa mestnemu magistratu vsaj **do 29. januvarja 1894. I.** Glasovnice se smeje odprte ali zapečatene oddati ali doposlati. Ako je glasovnica zapečatena, je treba, da je zunaj zapisano volilčeve ime.

Po dogovoru z mnogimi udeleženci se priporočajo za volitve v trgovsko in obrtniško zbornico čestitim volilcem naslednji gospodje:

1.) **Trgovcem I. in II. volilnega razreda,** kateri dobé **rudeče glasovnice:**

Fran Hren, trgovec z lesom, veleposestnik v Ljubljani;

Ivan Perdan, trgovec in posestnik v Ljubljani;

Fran Ks. Souvan, trgovec in posestnik v Ljubljani.

2.) **Trgovcem III. volilnega razreda,** kateri dobé **višnjeve glasovnice:**

Alojzij Lenček, trgovec v Ljubljani;

Tomaž Pavšler, trgovec z lesnim blagom, posestnik v Kranji.

3.) **Obrtnikom II. volilnega razreda,** kateri dobé **bele glasovnice:**

Oroslav Dolenc, voščeninar in posestnik v Ljubljani;

Janko Kersnik, lastnik žage in veleposestnik na Brdu;

Josip Rebek, ključavničar v Ljubljani;

Feliks Staré, lastnik žage in veleposestnik na Kolovcu;

Filip Supančič, stavbeni mojster, posestnik v Ljubljani;

Jernej Žitnik, čevljar in posestnik v Ljubljani.

Národní volilni odbor.

Prosimo pojasnila!

Za časa zadnjih državnozborskih volitev nastala je v Ljubljani proti dotedanjemu poslancu stolnega mesta grofu Hohenwartu tako krepka reakcija, da je visoki gospod umaknil svojo kandidaturo in šel na deželo iskat potrebnega mu mandata. V vladnih in konservativnih krogih je takrat zavladal strah, da bi usoda pahnila ekscelenco grofa Hohenwarta v shrambo za staro politično šaro, imenovano „gospodska zbornica“ in vse je hitelo pričanjat gorenjske volilce, naj si zagotové veliko čast, da jih zastopa grof Hohenwart. In mej prvimi pričanjači bil je tedanji naš deželní predsednik baron Winkler. Storil je pri tisti priliki za svojega protektora več, kakor mu je velevala dolžnost, in tako pred vsem svetom dokazal, da ga diči mej politiki sila redka lastnost, da je hvaležen. To mnogostransko priganjanje je imelo zaželeni uspeh. Gorenjski volilci so se udali in izročili visokorodnemu grofu poslanski mandat, ne da bi svojega zastopnika bolje poznali kakor njegovega tudi modrokrvnega prednika. Kdor bi trdil, da je gorenjsko prebivalstvo s to volitvijo izkazalo grofu Hohenwartu svoje zaupanje, bi pretiraval tako, kakor pretirava tisti, ki trdi, da se grof Hohenwart za slovenski narod bolj zanima, kakor za lanski sneg. Ne, o kakem zaupanju gorenjskih volilcev do svojega poslanca ni govora, pač pa je res, da so nekateri nepoboljšljivi optimisti računali z velikim uplivom svojega zastopnika in se nadejali vsaj manjših gospodarskih in kulturnih uslug in ta nadaja je bila tista rahla vez, ki je nekaj časa spašala grofa Hohenwarta in njegove gorenjske volilce.

Kmalu pa je tudi to upanje razpuhtelo v nič. Poslanec gorenjskih kmetskih občin ni za svoje volilce ničesar storil, niti zmenil se ni zanje, prav kakor njegov prednik, nego lepo na Dunaji čepel in državne vozička kolesa mazal s konservativnim maslom. Tako se je zgodilo, da se je v sričih gorenjskih volilcev naselila bridka resignacija da so povsem razočarani in z največjim nezadovoljstvom gledali na svojega poslanca. Samo ta okolnost, da je za Hohenwartom stala vsa slovenska državnozborska delegacija in ga priznavala kot svojega voditelja, samo ta okolnost je uplivala na volilce, da so molčali in v sebi uduševali svojo nezadovoljnost.

Ko pa se je grof Hohenwart koncem minulega leta brez tehtnih uzrokov in v nasprotstvu z interesu svojih volilcev in slovenskega naroda sploh z mladeničko ognjevitostjo zaletel v prejšnje ministerstvo, podrl grofa Taaffea, ki vsaj ni bil očiten sovražnik našega naroda, skralp koalicijo in pahnil slovenski narod pod nemško-liberalni nož, tedaj je tudi treznam, krotkim in miroljubnim gorenjskim volilcem vzklopela kri. Z vso odločnostjo so obsojali to počenjanje svojega zastopnika in jeli ugibati, kako bi grofa Hohenwarta primorali, da odloži mandat.

To gibanje nastalo je mej volilci in ni bilo mej nje zanešeno iz Ljubljane ali iz kakega druga kraja. Nihče ni gorenjskih volilcev nagovarjal, nihče jim svetoval in to je najlepši dokaz njih možete odločnosti. Iz lastne iniciative sestavili so nezaupnico in jeli zanjo nabirati podpisov. In nabrali so jih že mnogo, dasi so jim slovenski privrženci koalicije in njihovi prostovoljni ali neprostovoljni agitatorji delali velike ovire. Vse je kazalo, da dobi konservativno-slovenski pajdaš nemško židovskih brezvercer formelno nezaupnico, vsled katere bi bil moral, če je še kavalir, odložiti svoj mandat, in najbrž bi grof Hohenwart že imel v rokah ta dokaz nezaupnosti svojih volilcev, da mu ni prihitel na pomoč c. kr. okrajni glavar v Radovljici, vitez Kaltenegger.

Ne vemo, ali je vitez Kaltenegger osebno tako unet za grofa Hohenwarta, da ga hoče za vsako ceno obvarovati preteče nezaupnice, ali pa ravna

LISTEK.

Werther.

(Srbski spisal L. K. Lazarević. Preložil J. P. Planinski.)
(Dalje.)

A Marija je bila to jutro otočna in milostna. Velike oči so ji bile še bolj zatrte s trepalnicami. Ko se streča z Jankom v parku, ne reče mu niti „Dobro jutro!“, ali mu tako pomembno stisne roko in ga tako milo pogleda, da je on iz tega čital več, kakor ima celi Mayerjev leksikon. Očito je bilo v tem otočku sporazumljene, katerega se je on navidezno toliko bal. Molčé je hodil kraj nje, a prsa mu je polnilo neko čuvstvo, katero se je deloma prelivalo v brezmejno, tiho, sladko bol. „Vse več,“ misli si in hipoma, nehoté in nič mislē, in obrnivši glavo od nje proč, izpregovori:

— Vi veste vse!

— Vse! odgovori ona, takisto ne obrnivši glave k njemu.

Ia oba zreteta v travo, v pesek ali kako drugo stvar na tleh; ali skozi te stvarce se razprostira, kakor skozi mikroskopni okular, velik, nepoznat, vabljiv svet, napoljen s čudovito in božansko dišavo.

* * *

Ves dan ne izpregovorita besedice, niti pri obedu niti pri večerji, uprav kakor bi se izogibal drug družega, a vendar se vsak bip nehoté srečujeta. Po večerji odideta takoj vsak v svojo sobo in obema se zdi potrebno, da dolgo, še dolgo potem, ko je že ves svet spel in smrčal, zreta v nebo, usirjeno od oblakov, in da se razgovarjata po zvezdah. V ti globi dobi odpre Janko z nekim tajnim čutom, od katerega je drhtel, dveri svoje sobe na iztežaj, leže nerazpravljen v posteljo in si pokrije lice z roko. Vse je taho, kakor v grobu. Hipoma čuje, da nekaj šumi, a grešna misel ga odvede na Marijo. Ali je morda to san, v kateri se on boji pogledati z odpitim očesom? Šumenje preide v njega sobo in ko izmakne bojazljivo roko z očij, uzre njo nad seboj, v beli opravi; sklonila se je k njemu in posluša njega dih. Menda ne ve, ali on spi? Tedaj komaj slišno zašepeče:

— Zakaj si žalosten?

On hoče planiti s postelje, odpeti ovratnik, kateri ga tako strašno davi, stisniti jo k sebi v načrncaj, pa tako menda umreti, toda moči mu ne dajo. Niti s prstom ne gane, niti z očesom ne treni in z veliko težavo tudi on zašepeče: Ljubim te!

Ali v tem trenutku mu zgine zavest in ne vidi več, da je ona ostavila njega solo.

Uprav tedaj je šel mimo njega sobe poročnik, stopaje krepko in odločno, tako da so mu ostroge v ti tišini zvenele kakor kraguljci. Pel si je pesceno, sicer ne prav solidnega značaja. Tudi on je ostavil dveri svoje sobe odprtne in se razpravljal, nalahko si zvižgaje. Ko se razpravi, napiše nastopno pisemce:

„Gospod! Vaša soproga se kaj lepo vede tu. Neki gospod Janko ne more strpeti brez nje ni po dnevi ni ponoči.

Vaš prijatelj.“

Potem še jedenkrat prečita list, podčrta besedi „ni ponotic“, ga dene v zavitek in zapečati s polovico dinarja. Naslovi ga na Marijinega soproga in vtakne za kapo, da ga ne pozabi oddati. Na to zazeva in se spravi v posteljo ter zaspí mirno, pokojno in sladko, kakor človek, kateri je storil dobro delo in kristijansko dolžnost.

A Janku je bilo čudno to noč. Tako mu je bilo nekoč, ko je bil še dete in mu ni bilo moči vso noč zatisniti očesa, nestrupo čakaje, da napoči dan Cvetne nedelje, ko obleče novo opravo. Samo da je bilo v teh prijetnih čutilih nekaj, kakor sem rekel, bolestnega; in om se je z nenavadno voljo mudil uprav na tem. Vsak hip se mu zdi, da čuje zopet ono tiko šumenje. Ves je onemogel, po prsih

vsled višjega naloga. Faktum je, da deluje z vsemi silami zoper gibanje proti Hohenwartu, da porablja v to ves svoj upliv in da pošilja celo orožnike po hišah iskat nezaupnice in poizvedovat, kdo jo je podpisal, kdo pobira podpise itd.

Po svoji pameti sodimo, da kraj tacega ne spada v delokrog c. kr. okrajnega glavarstva. Menimo, da ima vsakdo pravico izreči svojemu poslancu nezaupanje in kakor ne poznamo zakona, ki bi to branil, tako tudi ne poznamo zakona, ki bi dajal načelnikom okrajnih političnih oblastev pravico, vtikati se v take zadeve. Vse gibanje proti grofu Hohenwartu je strogo zakonito, ni prekoračilo še nikjer postavnih mej in zato ne razumemo, kako pride c. kr. okrajni glavar do tega, da ovira volilce, poslužiti se ustavno zajamčene pravice. Delokrog okrajnih glavarjev je tako obsezen, dotični uradniki imajo dovolj prilik, da prebivalstvu koristijo in ravno vitez Kaltenegger bi si z rešitvijo vprašanja o pašnikih lahko pridobil istinete zasluge.

Postopanje okrajnega glavarja Radovljškega je obudilo na Gorenjskem precej razburjenosti in zato izrekamo v vsi ponižnosti željo, naj bi se nam pojasnili nagibi temu postopanju in le-tega pravna podlaga. Potem bomo govorili dalje.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja dn 26. januvarja 1894.)

(Konec.)

Dovolile so se nastopne podpore: Društvo za varstvo avstrijskega vinarstva na Dunaji 50 gld.; krajnemu šolskemu svetu pri sv. Ani za zgradbo šolskega poslopja 600 gld.; županstvu v Moravčah za napravo vodovoda pri sv. Križu 900 gld.; občini Ribniški za napravo bolnice in hiralnice 300 gld.; prvi Vipavski sadarski zadružni na Slapu 200 gld. Prošnje Ivana Kebra, Jožefe Rožuna, Jerneja Pečnika in pažnikov dež. prisilne delavnice so se izročile deželnemu odboru, da jih reši primerno ali pa poroča o njih v prihodnjem zasedanji dež. zborn.

Posl. baron Schwiegel poroča o prošnji letoviškega društva na Bledu, da bi dežela podpirala zgradbo letoviškega poslopja na Bledu. Društvo bi vzel v to svrho od kranjske hranilnice 35.000 gld. na posodo proti $4\frac{1}{2}\%$ obrestim in prosi, da dežela prevzame garancijo za to posojilo. Finančni odsek predlaga, naj dežela prevzame to garancijo, ki je le bolj formelna, ker ima društvo sredstva, da bodo lahko plačevalo obresti. Če bi društvo ne moglo vrniti posojila, vzela bi dežela poslopje v svojo last. Dežela bi poleg jednega zastopnika društva in jednega hranilnice imela tudi svojega zastopnika v eksekutivnem odboru.

Posl. Hribar obžaluje, da kakor rad podpira vsako jednako občekoristno stvar, se vendar ne more pridružiti temu predlogu, ki se mu ne zdi takoj nedolžen, kakor ga je slišal poročevalc. Če je hranilica res letoviškemu društvu tako naklonjena, bi pač pri tako visokih obrestih ne zahtevala še garancije dežele za posojilo in bi pač labko dejanski pokazala svojo naklonjenost. Govornik obžaluje nadalje, da dežela ob svojem času ni kupila vsega velicega Bleškega posestva. Če bi to bilo deželna last, potem bi pač kazalo kaj investovati,

pa se mu zdi, da mu pihlja vonjiv vetrec, kateri ga tako zanaša, kakor kadar se človek guglje na gugalnici. Časi razširi roke: hoče nekaj objeti v narocaj, — ko pa vidi, da je vse prazno in tiko okoli njega, tedaj ga še silnje obide globoko čuvenstvo muhaste sreče, katera mu, kakor je mislil, niti ne uide več. Nje balzamiški dih, zdi se mu, da mu ometava razbeljeno čelo, izpod katerega ste tako bojazljivo zdričali besedici: „Ljubim te!“ Sedaj, sedaj, ko bi hotela zopet priti, kako bi ji on znal povedati, zakaj je žalosten — „zato... pa zato...“ ali on niti v mislih ne izgovori stavka, že kleči pred njo in ji poljublja vrh črevljev, potem pa skriva čelo in oči v nje dolge lase in se raztaplja v nič pod nje otočnim in milim pogledom. Sedaj se mu zazdi, da ji je naslonil glavo na rame, pa se zmanjstrudi, da bi ji kaj povedal, s kakšnimi besedami bi iztresel pred njo oni žar svojega srca, proti kateremu je goreča lava ledenski aparat; zakaj, to se umeje, nikdo pred in nikdo za njim ni mogel ljubiti, „tako ljubiti“. „Ker, kaj imam od vsega tega?“ misli si. „Tujo ženo!“ In zato se je vse to jenjavalo z neko nejasno mislio na smrt, v kateri je nekako neizogiben smoter njega ljubezni.

(Dalje prih.)

nikakor pa zdaj, ko je posestvo v privatnih rokah. Glede na silne finančne potrebe dežele ne bode glasovali za to, da dežela prevzame to garancijo.

Pri glasovanju je bil vzprejet z večino glasov predlog finančnega odseka.

Posl. Klun poroča imenom finančnega odseka glede pospešitve pridelovanja slame in glede povzdriga slamarije na Kranjskem. V poročilu deželnega odbora se povdaja potreba pouka o pridelovanju slame in o pletenji slamenih izdelkov. V to svrho naj bi se najela jeden laški in jeden švicarski strokovnjak, prvi za dve leti, drugi za jedno leto. V Domžalah naj bi se ustanovila pletarska šola za dve ali tri leta. Finančni odsek predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če bi visoka naučna uprava pred sestankom prihodnjega deželnega zborna pričela s povzdrigo pridelovanja boljše slame in slamarje ter zahtevala deželni prispevek, glede visokosti prispevka sklene z naučno upravo dogovor, oziraje se pri tem na sredstva, ki so mu dovoljena za obrtni pouk. — Predlog se vzprejme.

Isti poslanec poroča imenom finančnega odseka glede ustanovitve čevljarske obrti v Kropi. Dotično poročilo dež. odbora povdaja potrebo, da se kaj storiti za prebivalstvo v Kropi. Občinski zastop se je obrnil do vlade in do deželnega odbora s prošnjo, da bi se dovolila sredstva za ustanovitev čevljarske obrti, jednakon onemu, kakor je v Tržiču. Na način, kakor želi županstvo, se po mnenju deželnega odbora pač ne da ustanoviti, pač pa nasvetuje drug način. Finančni odsek torej predlaga jednakon z deželnim odborom:

Visoki deželni zbor naj sklene: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če se visoka naučna uprava odloči v navedenem smislu vpeljati čevljarsko v Kropi, istotako dovoli primeren znesek iz deželnega zaklada, in sicer iz sredstev, ki so mu za obrtni pouk na razpolago. — Predlog se je vzprejel brez debate.

Rešile so se nadalje nastopne prošnje: Pazniški vdovi Ani Hiti zvišala se je pokojnina in podaljšala miloščina za nje umobolnega sina, oboje za tri leta. Prošnji županstva v Kostanjevici za podporo za zgradbo šole v Kostanjevici in Črneči vasi in prošnja Jak. Zrimca za podporo njegovemu sinu za obiskovanje krojaškega učilišča v Ljubljani se izročita deželnemu odboru v primerno rešitev.

Prošnja županstva na Vrhniku za letno podporo 400 gld. za vzdruževanje ondotne bolnice se je po kratki debati odklonila, akopram jo je toplo zagovarjal poslanec Lenarčič in so jo podpirali nekateri poslanci. Poročalec dr. Schaffler pa je povdral, da se jednakate podpore za vzdruževanje zavodov dozdaj niso dovoljevale, da je stvar torej principijelne važnosti in bi se jednakate podpore potem morale dovoljevati tudi drugim občinam.

Prošnja fotografa B. Lergetpokerja na Bledu za podporo za napravo reliefzemljevida za Kranjsko se reši s tem, da deželni zbor načeloma prizna napravo tacega zemljevida kot koristno in pooblašča deželni odbor, da stopi v dogovor z gosp. Lergetpokerjem.

Posl. Hribar poroča potem o § 5. margin. 10letnega poročila deželnega odbora: Ljubljansko mestno loterijsko posojilo. Ker se je o tej stvari lani poročalo obširno, nasvetuje na kratko, da se poročilo vzame na znanje, kar se je tudi zgodilo in sta se potrdila glavna bilanca in proračun.

Posl. baron Schwiegel poroča imenom finančnega odseka glede zdravniške službe v deželni blazniški podružnici na Studencu in govoril obširneje o potrebi, da se reorganizuje in razširi ta zavod. Finančni odsek stavlja predlog v tem smislu: 1.) Naj deželni odbor v bodočem zasedanju predloži načrte za reorganizacijo deželne blaznice. 2.) Osebna doklada bišnega zdravnika dr. Pavla Preiniča v blaznici na Studencu se zviša na 320 gld. — Ustanovitev posebnega sekundarija pa se finančnemu odboru ni zdela potrebna in tudi ne lahko izvedljiva, zato je ne predlaga.

Posl. vitez dr. Bleiweis omenja, kako raste vedno število umobolnih in pozdravlja z veseljem predlog finančnega odseka ter govoril obširneje o uredbi blaznice in stavi dodatni predlog: Deželni odbor naj pretresa vprašanje, bi li ne kazalo oskrbovanje umobolnih vzeti v lastno režijo.

Po kratki debati se je vzprejel predlog finančnega odseka in dodatni predlog vit. dr. Bleiweisa.

Zaradi pozne ure predloga se konec seje in se vzprejme predlog.

Posl. Krsnik izroči samostalni predlog zradi olajšav pri oddaji živinske soli, ki se stavi na dnevni red bodoče seje, katera bude v torek dne 30. t. m.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. januvarja.

Deželni zbor koroški.

V včerajšnji seji dež. zbor koroškega prišlo je v razpravo poročilo glede preložene ceste čez Hohenburški klanec. Posl. Einspieler je pojasnil, kako čudno ulogo sta pri otvoritvi te ceste igrala dež. predsednik baron Schmidt-Zabierow in okrajni glavar Celovški Mac Nevin. Nemški poslanci, kar sta jih pridobila Schmidt-Zabierow in Mac-Nevin na svojo stran, so govornika ves čas motili, tako da Einspieler skoraj ni bil govoriti mogoče. Seja je bila jako „živahn“, če se sme tako imenovati divjanje in razgrajanje nemških poslancev. O tej debati govorili bodemo še obširneje, za danes zadoščaj to, sicer pa naj omenimo, da so se poštenejši poslanci iz dvorane oddaljili, ker niso dobri in pošteni stvari hoteli nasprotovati proti svojemu prepričanju.

Pravda zoper „Omladino“.

Včeraj določljive se je začelo zaslišavanje izvedencev in prič. Najprej sta bila zaslišana izvedenca papirne stroke. Oba sta izjavila, da so bili razdani in razposlani listki veleizdajske vsebine vsi iz jednega in istega papirja, ki pa ni identičen s papirjem, kateri se je načel pri raznih zatožencih. Za njima prišla sta na vrsto izvedenca v pisantu. Njuno zaslišavanje je trajalo dve uri. Oba sta naposled izrekla mnenje, da sta dotične listke z veleizdajsko vsebino spisala zatoženca Zegelhofer in Sinaček. Jeden govornik je vprašal, ali ni mogoče, da imajo dijaki jedne in iste šole jednakno pisanje, kar pa sta izvedenca na splošno začudenje zanikala.

Malorusk shod.

„Galičanin“ javlja, da se je dan 22 t. m. vršil v Lvovu zaupen shod maloruskih poslancev, ki so se posvetovali, ali naj ruska državnozborska delegacija pristopi slovanski koaliciji ali pa naj ostane še nadalje postrežnica poljskega kluba in vlade. Posl. Romančuk je na tem shodu pojasnil politični položaj in priporočal pristop k slovanski opoziciji, češ, da ruski narod v Galički nimata od koalicije nicenskega dobrega pričakovati. Rečeni list javlja, da shod ni storil nikakega formalnega sklepa, pač pa da se je večina poslancev izrekla proti nasvetovanemu pristopu k slovanski koaliciji, ta večina pa se je dosegla le, ker se staroruski deželni poslanci tega shoda niso hoteli udeležiti.

Vnanje države.

Srbska kriza.

Radikalni poslanci priredili so pred razhodom velik banket, na katerem so proslavljali svoj prvi, proti novemu ministerstvu naperjeni čin, namreč izjavo, v kateri se skoro brez ovinkov napoveduje boj. V tej izjavi se najprej povdral, da je kralj z drž. preobratom dne 13. aprila l. l. pomagal ustavi do veljave, sedaj pa brez potrebe prouzročil novo krizo in sistiral delovanje skupščine, kar bi moglo imeti nevarnih posledic. Posamne točke te izjave slõvejo v kratkem izvodu tako-le: 1.) Milan se je vse del na svojo častno besedo, s katero je obljudil, da ga ne bo nikdar več na Srbsko. S tem je grešil zoper veljavlen zakon; 2.) Milan se je bil odpovedal vsem svojim pravicam kot član kraljevske rodotvorne in srbski državljan in zato je njega sodelovanje pri državnih zadevah protiustavno; 3.) Milanova navzočnost v Srbiji je državi nevarna in vznemirja prebivalstvo ter spravlja v opasnost prestol in kralja; 4.) Uplivanje na državno sodišče in zaustavljanje njegovega delovanja je protiustavno; 5.) Za vse posledice je odgovorna nova vlada, nastala na neparlamentaren način; 6.) Radikalna stranka je sklenila kakor doslej, tako tudi zanaprej vztrajati v borbi za ustavo in zakone v trdni veri, da je le na ta način mogoče koristiti domovini. — To izjavo je podpisalo 106 poslancev in splošno se zmatra, da je radikalna stranka s to izjavo napovedala kralju boj. Vlada že ve, kaj jo čaka in ker se boji vsake najmanjše komplikacije, je radikalne kmetske poslance kar siloma pognala iz Belegagrada. Pričakovati je, da bo v kratkem radikalna stranka začela sistematično agitacijo in sicer najprej proti Miljanu.

Zaprta vseučilišča.

Te dni, sredi zimskega semestra, je bilo troje evropskih vseučilišč zaprtih, a vse kaže, da se zapre še jedno. Malenkosten povod je na italijanskih vseučiliščih v Paviji, Turinu in Neapolju prouzročil dijaške demonstracije, vted katerih je vlada zaprla ta vseučilišča. Francesco Crispì, stari revolucionar, pacificuje sedaj deželo in porablja tista sredstva, kakor nekdaj Bourbons in drugi potentati. Čudna so pota usode! Tudi Bruseljsko vseučilišče zadene najbrž tista usoda, kakor italijanska. Na povabilo vseuči-

Dalje v prilogi.

ličca objubil je Elysée Reclus, da bode v Bruselju čital kurs o geografiji. Reclus je prvi francoski geograf, a odličen anarhist. To je napotile vseučiliščni senat po Vaillantovem atentatu, da je preklical svoje povabilo. Vseučiliščniki so proti temu demonstrirali, češ, da jim ni mar za politično mišljeno Reclusovo, da vidijo v njem samo jednega prvih geografov 19. veka. — Posledica tega je bilo telegriranje 500 viškošocev! Reclus pride pa vendar v Bruselj in bo predaval v mestni dvorani. Ako se dijaški izgradbi ponovno, zapre vlada univerzo.

Dopisi.

Im Ljubljane, 25. januvarja. [Izv. dopis] (Slamnikarska obrt na Kranjskem) V poročilu o zadnji seji trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani smo javili, da se je zbornica v namen povzdigne slamnikarskega obrta na Kranjskem v posebnih vlogah obrnila do c. kr. dež. vlade in dež. odbora. Tu pričasamo čestitom bralcem daljše poročilo o tej stvari. Slamnikarstvo je razširjeno v vsem političnem okraju Kamniškem in v nekaterih delih sosednjih političnih okrajev Kranj in Ljubljanska okolica. Slamnikarstvo vrši se v političnem okraju Kamniškem že več kot 100 let in je še pred desetimi leti imelo nekaj časa v letu pri njem zasluk še več tisoč oseb. Slamnikarstvo razvijalo se je zmerom bolj in je začelo na pomenu pridobivati posebno leta 1867., ko so se ustanovile tovarne. Na vrhuncu doseglo je slamnikarstvo v osemdesetih letih, s koncem osemdesetih let je pa jelo propadati. Mej tem, ko se je prejšnja leta zaslužilo pri pletenju kit po 10 do 20 kr., tudi do 30 kr. na dan, zaslubi delavec sedaj 5—10 kr. Jeden delavec zamore namreč na dan 20 do 25 metrov dolge kite splesti, dobi pa od izdelovalca slamnikov le 5—10 kr. zanje. Ko bi moral delavec še slamo plačati, bi se dnevni zasluk še za kake 3 kr. zmanjšal, kajti toliko znaša vrednost slame. V sledi tega se manjša število onih, ki pletejo kite, zmerom bolj in bolj in mora polagoma pasti na prav neznatno število, kajti tovarnarji imajo velike zaloge spletenih kit iz domače slame, katerih pa le malo v slamnike podelajo. To zaradi tega, ker iz domače slame ni mogoče izdelovati belih slamnikov, črnih se pa malo rabi. Vrednost kit iz domače slame je padla že za 50%, in nedvomno je, da bo pletenje kit polagoma popolnoma ponehalo, če se je ne bo skušalo povzdigniti. Ljudstvo se bo v sledi tega odvadilo dela in bo zaradi tega, ker ne bo zasluka, vedno ubožnejše. V Domžalah, glavnem sedežu slamnikarske obrti, je 8 in v Mengišu sta 2 večji podjetji, v katerih ima opravila 500 do 600 delavcev, (stiskalci, barvarji, belilci, krtačevi itd., izdelovalci vzorcev, šivilje na stroj in na roko, vezalke kit, priejevalci), ki si za časa sezije zasluzijo po 1 gld. 20 kr. do 40 kr. na dan. Sezija traja navadno od novembra do maja, ostalo dobo leta ima pa po tovarnah veliko manj delavcev opravila. Podelujejo se večinoma kite iz tuje slame, t. j. kitajske, florentinske, benečanske, Švicarske kite. Krajske kite se iz gori omenjenega razloga zmerom manj podelujejo. Delavci so, kakor zatrjujejo lastniki podjetij, spretni, in da se izdelujejo boljše kite nego v prejšnjih časih, izhaja iz tega, ker so se l. 1874. valed odredbe vis. c. kr. trgovinskega ministerstva vršili na glavnih sedežih slamnikarske obrti v Domžalah, Mengišu, Dobu in Trzinu strokovni tečaji za pletenje slamnih kit. Že takrat je zbornica na to opozarjala, da je skrbeti za pridelovanje boljše slame za pletenje, ki bi domači industriji veliko koristilo. Kakoršno je pa pletenje slamnih kit sedaj, pa ne trpi le hišno-obrtniško pletenje slamnih kit in hišno-obrtniška slamnikarska obrt, temveč tudi tovarne za slamnike in pri zborničnih poizvedovanjih prosile so vse za odpomoč, ker je nevarnost velika, da ne bi le hišna industrija popolnoma ponehala, temveč da ne bi tudi tovarne in manjši obrtniki v takem obsegu več mogli delati, kakor so še dosedaj in je skoraj gotovo, po zatrdirju obrtnikov popolnoma nedvomno, da bode izdelovanje tovarne še bolj palo, nego je že. Ni torej samo v interesu več tisoč hišno-obrtniških delavcev, temveč tudi v interesu izdelovanja slamnikov samega, da se skuša ta obrt povzdigniti! Vzrok propadanju te obrtniške stroke je v tem, da so slamniki, ki so bili več desetletij specijalni predmet kranjskih izdelkov in so se izdelovali iz slame, ki se je odbrala pred mlačvo, popolnoma iz moda prišla in, da se ustreže zahtevam sedanje dobe, podelujejo tovarne in manjši izdelovalci slamnikov razne tuge slame kite, ki so pletene iz lepe bele slame in se dajo s poljubnimi barvami barvati. Slamnike iz kranjskih kit je mogoče le čruo

barvati in se zamorejo v zadnjih letih izdelovati le prav ceni slamniki za revnje ljudstvo. Taki slamniki so po 8—40 kr. Da se ta obrt povzdigne, je vis. c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje nastopna sredstva navedlo: 1. C. kr. strokovna šola za lesno industrijo v Ljubljani naj napravi majhen uzoren nasad, iz katerega bi se zamoglo dobivati v vsakem osiru prikladen surov material; 2. Dovoli naj se 5 do 10 premij po 25 do 50 kron kmetovalcem, ki bi v rečeni namen dobavili popolnoma rabljiv material; 3. Ustanovi naj se oddelek za pletenje slamnih kit na c. kr. strokovni šoli za lesno industrijo v Ljubljani; 4. Priskrbti naj se učna moč za pletenje slamnih kit, ki bi v slučaju potrebe podučevala v bližnjih krajih Ljubljane, posebno v Domžalah. Zbornica smatra na podlagi svojih natančnih poizvedovanj v obče ta sredstva v povzdigo slamnikarske industrije na Kranjskem za najboljša, ker bi se na ta način po njenem mnenju pridno in spremno ljudstvo obrnilo obrtu, in bi se mu zopet dal zasluk, katerega mu je nudila hišna industrija prejšnji čas in bi tako, če bi se vpeljalo tako pridelovanje surove slame, kakor se to godi pri inozemski slamarski obrti, potem domača slama mogla tekmovati s tujo. Zbornica je le tega mnenja, da je Ljubljana od krajev, kjer se vrši slamopletarstvo in slamnikarski obrt, vendar le preveč oddaljena in da Ljubljana ni primeren kraj, iz katerega naj bi se vodila povzdiga te obrtne stroke. To utemeljuje zbornica sledete: Uzorni nasadi bi se dali napraviti le v okoliši slamnikarske obrti same, ker je le tako mogoče, da bi manjši in večji posestniki napravili manjše nasade, ker bi slamo labko prodali spletalcem slame. Ni pa pričakovati, da bi posestniki iz Kamniškega okraja hodili si v Ljubljano ogledavat nasade. Nasadi bi se morali tudi v raznih krajih in legah okraja napraviti, da bi se tem ložje dosegle boljše skušnje o kakovosti slame. Po zatrdirju občinskega predstojnika v Domžalah in obrtnikov, bi ti uzorni nasadi ne prouzročili velikih stroškov, ker bi se v to pripravne njihe lahko za neznatno najemščino v zakup doobile in bi se nedvomno že prvo leto našli posestniki, ki bi po navodilu strokovnjaka pričeli sami z napravo takih nasadov. Ko bi se torej Domžale, središče slamnikarskega obrta, odbrale tudi za središče, iz katerega naj bi se vodila povzdiga pridelovanja slame, dosegli bi se nedvomno v dveh letih že uspehi. Da je pa mnenje zbornično, da je z pridelovanjem boljše slame mogoče le v okoliši slamarske industrije pričeti, pravo, sklepa ta tudi iz tega, ker je potrebno, da strokovnjak tudi razloži, kako je zasejati žito, v raznih krajih okraja, da čuva nad tem, kako se ima žito požeti, slama beliti, kako se ima ravnati s slamo sploh in da daje v to potrebna navodila. Ko bi torej prišel strokovnjak marcija meseca, bi imel do jeseni dosti opraviti. Jeseni in po zimi bi podučeval v pletenji. K temu zbornica pripominja, da bi bilo najboljše, da bi pridelovali slamo prav mnogi, ker je slamo treba zeleno posušiti in na drugi beliti. Belitev, ki traja navadno 6 dñij, se more pa vršiti le ob lepem vremenu in se mora slama pred dežjem vselej pod streho spraviti. To je pa mogoče le takrat hitrosti, če posestnik nima preveč polja s slamo zasejanega. V prostem času bi strokovnjak dajal navodila, kako je slamo odbirati. Zbornica je torej mnenja, da bi bilo najkoristnejše, da bi se dobil v pridelovanji slame in v pletenji slamnih kit izurjen mož iz Toskanskega, ki bi dve leti podučeval v pridelovanji slame in pletenji slamnih kit in to po raznih delih okraja. Drugo leto dobiti bi bilo moža ali žensko iz Švice, ki bi vsaj jedno leto podučeval v pridelovanju slame in pletenji slame. V Švici se prideluje slama drugače nego v Italiji, ker se v Švici pletejo kite iz razklane slame. V Švici porabi se za pletenje kit celo steblo, v Italiji le vrh do prvega kolanca. V Švici uporabljajo za kite rženo in pšenično slamo, v Italiji le pšenično. Ko bi torej italijanski strokovnjak dve leti in švicarski jedno leto podučeval v tukajšnji okolici, bi se po prepričanju obrtnikov pokazalo, katera metoda pridelovanja slame je boljša, ob jednem bi se pa naši delavci naučili obeli način pletenja, ki odgovarjata današnjim potrebam. Gledé druzega od c. kr. naučnega ministerstva nasvetovanega sredstva pripominja zbornica, da bi ta v resnici najbolj vzpodbudil posestnike, napravljati nasade in tako dobivati za pletenje slamnih kit popolnoma rabljiv material. Le prvi dve leti bi bilo dovoliti večje število premij, za Kamniški okraj morebiti 20 in za sosednje dele Kranjskega in Ljubljanskega okraja po 3 ali skupaj 26 premij po 25

do 50 kron. Večje število premij bi bilo prve dve leti za to potrebno, ker je hišno obrtniško pletenje slamnih kit doma v celem Kamniškem okraju in v sosednjih delih obeh drugih okrajev in je vzpodbuda k boljšemu pridelovanju slame potrebna v prav mnogih krajih. K tretji točki, namreč k ustavoviti oddelku za pletenje slamnih kit na c. kr. strokovni šoli za lesno industrijo v Ljubljani, pričominja zbornica, kakor je že zgoraj omenila, da po njenem mnenju Ljubljana ni oni kraj, iz katerega bi se pletenje slamnih kit na najboljši način povzdignilo. Ako bi se ustanovil v Ljubljani tak oddelek, bi se zamogli z malo izjemo učenci in učenke pridobiti le s štipendijami, kar bi vsekako prouzročilo velike stroške! Število učencev bi bilo pa, če bi se jedno zimo tudi 6 tečajev naredilo, vendar le majhno. Ako bi se pa v Domžalah, središči slamnikarskega obrta na zgoraj omenjeni način ustanovili učni tečaji, bi Domžalski in sosednji otroci (deklice in dečki) in tudi odrasli te tečaje, ki bi trajali le po 4—5 tednov, v velikem številu zamogli obiskovati. Druge tečaje bi se pa v drugih občinah prvo leto vodilo iz Domžal, t. j. učna moč bi imela svoj sedež v Domžalah, kjer bi se po zatrdirju občinskega prestojnika in obrtnikov prostori za učiteljevo stanovanje in za tečaj preskrbeli brezplačno; istotako tudi snaženje teh prostorov. Iz Domžal preskrboval bi učitelj tudi tečaje v Trzinu, Mengišu, Dobu itd.; le če bi bili tečaji v krajih, ki so od Domžal bolj oddaljeni, kakor v Moravčah, bi se stanovanje moralo tam preskrbeti, kar bi bilo pa lahko doseči, ker prebivalstvo v obče želi takih tečajev. Ako bi se šola za slamno pletenje za dve leti tako ustanovila, kakor jo sporazumno z občino Domžalsko in obrtniki predlaga zbornica, odpadla bi posiljatev zgoraj pod točko 4 omenjene učne moči za slamno pletenje v bližnje kraje Ljubljane. Konečno zbornica še pripominja, da se slamnikov v Križi izdelanih, ki so se poprej izdelovali na Kranjskem zdaj iz Ankone in okolice več milijonov razpošilja v Ameriko in na Nemško. To blago je ceno in stane eurovo kos 5—20 kr. Ako bi se slamnarija na Kranjskem povzdigajila, bi se zamoglo tudi s temi slamniki tekmovati.

Domače stvari.

(Slovensko gledališče.) Opozarjamo slovensko občinstvo še jedenkrat na današnjo predstavo Sardoujeve „Fedore“, ki nam jamči prav zanimiv gledališki večer. — Prihodnja slovenska predstava in sicer opera bode v petek (na svečnice dan) dne 2. februarja.

(Promocija.) Na Dunajskem vseučilišču promoviran bode te dni doktorjem prava gospod Andrej Kuhar, notarski kandidat v Ljubljani. Srčno čestitamo!

(Gospod dr. St. Divjak,) zdravnik v Prevojah, imenovan je od deželnega odbora začasnim okrožnim zdravnikom za Brdski okraj.

(„Sokolova“ maskarada v Ljubljani.) Vabilo za to res priljubljeno narodno predpustno veselico so do malega že razposlana. Kdor bi po naključju ne dobil povabila, pa isto želi, blagovoli naj se v to svrho obrniti direktno na „Sokolov“ odbor. — Slovenska društva, osobito pa na deželi, opozarjamo na to, da velja vabilo za društvo pred vsem za povabilo vseh dotičnih društvenikov. Zaradi tega prosi odbor, naj posamezna društva dajo dopolnana vabilo mej društveniki ad cirkulandum.

(„Sokolove“ maskarade odsek) naznanja še jedenkrat, da so pristopne vsakokajke različne maske, kostumi in skupine, če bi se tudi z jednotnim značajem veselice povsem ne strinjale. Znano je, da je na semnju zbran narod iz vseh slojev človeške družbe in tako naj tudi pri maskaradi velja rek: „Variatio delectat!“

(Slovenske gledališke predstave v mesecu februarju) bodo nastopne dni: Svečnice dan 2. februarja (opera), četrtek dne 8. (drama, g. V. Anton iz Zagreba kot gost), sobota dne 10. (drama, gosp. Anton kot gost) torek 13. (opera), četrtek 15. (opera), nedeljo 18. (drama), sredo 21. (drama), petek 23. (opera), nedeljo 25. (drama).

(Kronske darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvo našega lista poslal je po gosp. Jak. Smoletu v Ljubljani g. Vilko Pollak, inžener, zdaj v Baaru v Svici, 50 kron. Slava vremu rodoljubu!

— („Národní Dom“.) Ker se je bilo litografovani podrobni zidarskih proračunov nekoliko zakasnilo, sklenil je upravni odbor v svoji včerajšnji seji vsled želje nekaterih gospodov podjetnikov, obrok razpisu zidarskih del podaljšati za 10 dni, to je do 10. februarja opoldne.

— (Brate Sokole) pozivlje odbor, da se mnogobrojno udeleže odhodnice brata Eimunda Kavčiča, predstovadca in bivšega vodnika, ki bode v ponedeljek dne 29. t. m. v restavraciji pri Lloyd na sv. Petra cesti.

— (Slavčeva maskarada.) Vabilo na to jako zanimivo predpustno zabavo pričela so se razpošljati in trditi se sme, da so izvršena povsem prav licno. Odbor prosi vse one p. n. priatelje društva, katerim bi vabilo ne došlo, da se blagovljivo obrniti kar na odbor ali pa se oglasiti v trafi v Šelburgovih ulicah. Resna briga vseh oddelkov je, da bi letošnja maskarada obiskovalce zavoljila v vsakem oziru in da bi zapustila še prijetnejši spomin, nego lanska. Skrbelo se bode tudi za zabavo vsem orim udeležencem, kateri niso plesa željni. Došlo je odboru že več tajnih poročil o zanimivih skupinah; poleg tega pa bode nastopilo več prav originalnih mask in slavnih plesni učitelj iz Čikage. Tudi momentnih fotografov ne bode manjkalo, kateri so že naznani svoje sodelovanje in bodo na ta večer otvorili poseben atelié. Dvorane na starem strelšči, za katere je odbor naročil posebno nove dekoracije, upamo, da bodo na pustno nedeljo zvečer napolnjene in nadejati se je prav lepe zavave na „Slavčevi maskaradi“.

— (Predavanje v muzeju.) Sinoč je poročal g. J. Pečnik o vseh njegovih izkopinah na Kranjskem l. 1893. ter ponosno poudarjal, da lanskega leta niso izkopali po celi Avstriji tako imenitnih starin, kakor v naši deželi. Največ predmetov je izkopal iz gomile št. II. na Magdalenski gori pri Šmarjah, v kateri je ležalo nad 350 mrljev. Pri njih je našel 12 situl (2 s podobami), 147 fibul, 100 zapestnic, 95 piskrov (od zemlje stlačenih) in sicer največ rudečih, pisanih; 50 strelnih pušč iz brona, 44 zanožnih obročev, 43 suličnih ostrij, 40 uhanov, 30 sekir (keltov), 23 pasnih sklepancev itd. Posebno zanimiva je 1 bronasta skleda s podobami, 4 bronaste čelade z dvema grebenoma, 8 pokrovk (ren) z obeski ob robu, 6 koščenih kupec, pisker z zlato peno, nekaj pozlačenih uhanov, ostanki pozlačene obleke, 4 lončene posode grškim podobne, človeško glavico iz stekla, nenavadno dolg četerovoglati meč, mnogo lepe konjske oprave in do 10.000 raznih koraldnih zrn. Povdarjal je spremnost in umetljnost prazgodovinskih prebivalcev, ki so umeli tako lepe predmete s am i n a p r a v l j a t i i n j i h n i s o d o b i v a l i o d z u n a j. O zanimivih podobah na situlah in sklepancih pokazal je g. Pečnik tudi nariske, obžaloval pa, da ni mogel dobiti iz muzejske zbirke nekaj predmetov, kateri se sicer drugim v roke dajejo. Izmej drugih najdbiš je omenil posebno Ljubljansko „Mirje“ in dokazoval, da stara Emona ni mogla nikjer drugje stati, nego v Ljubljani. Mnogoštevilno občinstvo je pohvalilo predavalca.

— (Podporno društvo za izpuščene kazajence iz Kranjskega v Ljubljani) se je ustanovilo, kakor smo že poročali, dne 19. novembra 1893. Svoje pravo delovanje pa je pričelo z novim letom. Razposlane so bile po vsej naši deželi nabiralne pole z vabili za pristop tudi k temu ljudomilemu in potrebnemu društvu. Kakor izvedamo od društvenega odbora, odzvalo se je pozivu znatno število članov. V zadnji odborovi seji dne 11. t. m. izročile so se tiste nabiralne pole, ki so se dotele že vratile. Muogo jih je pa še mej č. občinstvom. Izvrnjenih pol se razvidi, da je pristopilo že 523 društvenikov, mej temi je 38 ustanovnikov. Uplačalo je od njih svoje doneske 313 članov. Upisana društvenina velja za l. 1894, katero bo svoječasno pobiral društveni blagajnik. — Odboru se je že naznalo nekaj delodajalcev, ki so voljni sprejeti društvene varovance v svojo službo. — Nj. ekskencija gospod knezoškof Ljubljanski je podaril društvu 100 kron ter društveni deputaciji blagovolil zagotoviti svojo podporo. Jeden kratne večje ali manjše darove je izročilo mnogo dobrotnikov. Ker je donesek z ozirom na mnogoštevilna društva za člane dokaj skromen — za ustanovnike jedenkrat za vselej la 20 kron, za letnike pa po 1 krono — nadejati se je pri obče znani požrtvovalnosti našega prebivalstva obilnega pristopa. — Vse društva se tikajoče zadeve naj se blago-

voljno naznajajo, oziroma dopušljajo z naslovom društvenega predsednika gospoda Frana Kočvarja, c. kr. deželnosodobnega predsednika v Ljubljani.

— (Šesta lekarna v Ljubljani.) Kar ker se nam poroča, razveljavilo je ministerstvo za notranje zadeve razpis deželne vlade kranjske z dne 13. januarja 1892, s katerim je bila dovoljena ustanovitev šeste lekarne v Ljubljani, in sicer — kakor pravi — zaradi pomanjkljivega postopanja. Ministerstvo je nadalje odredilo, naj se zaslišijo posamezni Ljubljanski lekarniki in naj se potem z nova odloči ob ustanovitvi te lekarne. Valed tega prišla je ob veljavo tudi gospodu Jakobu Hočvarju podeljena koncesija za omenjeno lekarno.

— (Kakšen ne sme biti popravek.) Graško sodišče je izreklo te dni važno razsodbo o tiskovnih zadevah. „Tagespost“ je namreč prinesla članek o odnošajih nečega okrajnega zastopa. Nastojnik tega zastopa posiljal je na to popravek, pozivajoč se na famozni dotedni paragraf tiskovnega zakona, kateri popravek pa je uredništvo odklonilo, ker ni bil narejen v smislu zakona. Pri obravnavi povrnil je zagovornik toženega urednika, da bi bila najpogubnejša zloraba popravka, če bi bil list s pozivom na tiskovni zakon primoran, da v popravku dela propagando za interesne nasprotnikove stranke. Sodišče je te razloge uvaževalo in oprostilo urednika. To naj bi vsi oni vzeli na zanje, ki tako radi s popravki nadlegujejo časnike.

— (Koliko Ljubljana na leto potrebuje.) Po uradnem izkazu se je leta 1893 dacu podvrgenega blaga v Ljubljano pripeljalo, kakor sledi: 10148 litrov rumu, araka, rozoli in likera; 1186 hektolitrov žganjevca; 757 hektolitrov žganja; 15914 hektolitrov vina; 3125 hektolitrov vinskega mošta; 82 hektolitrov sadnega mošta; 21129 hektolitrov piva; 1233 hektolitrov kisa; 3900 volov, bikov, krav in telet nad jedno leto starib; 8898 telet do jednega leta starib; 2466 ovac, ovanov, koz, kozlov in koštrunov; 3499 jagajet, kozličev in prašičkov do 5 kligr; 263 prašičev od 5 do 19½ kligr; 7871 prašičev nad 19½ kligr. težkih; 631 meter-stotov svežega, nasoljenega in prekajenega mesa, salam in klobas; 10218 puranov, gosij, rac in kopunov; 37014 parov kokošij, piščet in golobov; 293 srn in divjih koz; 2684 zajcev; 488 kligr. razsekane in črne divjadi; 280 fazanov, divjih petelinov in divjih koščij; 488 gozdnih jerebic, kotornov, divjih gosij, divjih rac, kljunačev in divjih golobov; 60 lisk, kozje in potapljakv; 24 ducatov drozdov, brinjevk, prepelic in škrjancev; 7127 kilogramov rib in školj iz morja, rek in potokov, potem ribjih iker in sardel; 17179 klinov, navadnih morskih rib, polenovke, slanikov, rakov, polžev, žab in ostrig; 1479 meter-stotov riža; 56567 meter-stotov moke, pšena, škroba, pekarij, sladkarij, malega in prepečenega kruha; 6529 meter-stotov ovsu v zrnji; 33046 meter-stotov sena, slame, in otrov; 343 meter-stotov zelenjave; 10977 meter-stotov svežega sadja; 570 meter-stotov suhega in vloženega sadja, 668 meter-stotov masla, stearinovih in lojenih sveč; 47 meter-stotov loja in tolšte; 429 meter-stotov svinjske masti, sala in slanine; 404 meter-stotov mila; 583 meter-stotov sira; 1.511.609 jajc; 1645 meter-stotov konopnega, lanenega in gorščnega olja; 7506 kilogramov oljkičnega, mandelnovega in orehovega olja; 33990 kubičnih metrov trdih drv, borovega in brinjevega lesa; 6668 kubičnih metrov mehkih drv in butaric; 2664 meter-stotov oglja; 267188 meter-stotov premoga in koaksia.

— (Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 14. do 20. januarja. Novorojencev je bilo 17 (= 27.56 %), umrlih 24 (= 39.52 %), mej njimi so umrli za škrilatiko 1, za legarjem 2, za vratico (davico) 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled starejšne oslablosti 2, za različnimi boleznimi 15. Mej umrlih je bilo tujcev 11 (= 45.8 %), iz zavodov 13 (= 45.1 %). Za infekcijsnimi boleznimi so oboleli: za škrilatiko 5, za vratico 1, za hribo 68.

— (Vodnikova beseda v Šiški) na Svečnico obeta užitka prijateljem glasbe, petja in govora, kakor plesalcem in plesalkam mnogo užitka. Da slednjim ne bo pretežko čakati, določil se je pričetek „besede“ že na polu 7. uro. Naj bi se dne 2. srečana v prostorih Koslerjeve pivarne zbral poleg č. društvenikov tudi čim več častilcev V. Vodnika, ter podpornikov in prijateljev Šišenske čitalnice.

— (Nesreča.) V Daljni vasi pri Rudniku igrala se je štiriletna deklica Marijetica Zupan z

užigalcami in se je tako opekla po vsem životu, da so jo morali prenesti v bolnico v Ljubljani, kjer je pa že drugi dan umrla za opeklinami.

— (Poštne razmere v Črnomlji.) Piše se nam iz Črnomlja: Neki tukajšnji meščan posiljal je dne 23. t. m. po svoji dekli denarno pismo z naslovom: N. N. v Št. Jerneji na Dolenjskem na pošto. Ali čuti, kaj se zgodi s pismom s slovenskim naslovom, poslanim iz popolno slovenskega kraja v popolno slovenski kraj. Dekla prinese pismo nazaj ter pove, da je to ukazala poštna odpravitev, rodom Celjanka in pred kakima dvema mesecema tu-sem v službo vzeta, da mora na pismo priti tudi nemško ime kraja, dragače da ga ne more vzprejeti, ker ga ne zna kam odpolati. (!) In ko odpošiljatelj tega ni hotel storiti ter dal pismo zopet nesti na pošto, zgodilo bi se bilo najbrž to isto, da ni pravočasno stopil v uradno sobo tu poslujoči poštni odpravitev, ter nemškim ali nemškutarskim — tega ne vemo — ušesom svoje koleginje razjasnil, da se pismo mora vzprejeti. Mi nečemo s tem našemu c. kr. poštarju g. Šušteršču prav nič očitati, kajti krivda, da je na njegovi pošti oseba, zmožna tako malo slovenščine, ni njegova, temveč drugih faktorjev, pač pa si dovoljujemo vprašanje: Kam pridemo, če se bo tako dalje postopalo?

— („Slovensko pevsko društvo“ v Ptuj) vabi in prosi častite slovenske pevke in pevce, naj pripomorejo, da pokažemo, kaj zamore slovenska pesem. Odbor „slovenskega pevskega društva“ v Ptuj sklenil je v svoji zadnji seji sledče: 1. 10letnica se bode letos vršila dne 5. avgusta v Ptuj. 2. Pele se bodo sledče pesni: Meščni zbori: Dr. Gust. Išpavc: „Pod prozorom“ za zbor in čvetorespev; Volarič: „Slovenskim mladenkam“ ženski zbor s spremljevanjem orkestra; Förster: „Venc Vodnikovih pesni“ za moški zbor samospeve (soprani in alt ad libitum) z orkestrom. Moški zbori: Förster: „Samo“; Dav. Jenko: „Na moru“; Nedved: „Vojaci na poti“. Note novih pesni se že tiskajo, ter se bodo kmalu razpolijale. Če bi se pa utegnilo pripetiti, da bi kje glasov znanih zgoraj navedenih pesni pomanjkovalo, prosimo p. n. g. poverjenike, naj se v tem oziru nemudoma obrnejo na odbor „Slovenskega pevskega društva“ v Ptuj, da se zamorejo pesni vežbati prej ko mogoče, posebno sedaj po zimskih večerih. Najbolj častno pa bode kakor za pevce tako za društvo, če se nam posreči, da se 10letnica izborno obnese. Vsa slavna društva uljudno opozarjam na 10letnico „Slovenskega pevskega društva“ v Ptuj!

— (Petindvajsetletnica poštnih dopisnic.) Letos je petindvajset let, od kar se je uvedla specijelno avstrijska iznajdba, to je poštna dopisnica, katero so pozneje vzprejele vse države. Samo v tostranski državni polovici se do zdaj porabi na leto blizu 100 milijonov dopisnic, nad jedno milijardo pa v vseh državah sveta. In pri tem ni nič trpelo število pisem. Danes so skoro vse države vzprejele avstrijski vzorec poštne dopisnice, ki zmagonosno praznuje svojo petindvajsetletnico.

— (Novo narodno gledališče v Zagrebu,) se bode, kakor se je baje definitivno sklenilo, začelo zidati v spomladni letosnjega leta, in bode drugo leto do jeseni dogotovljeno, tako da se bode mogla sezona 1895—96 otvoriti uže v novem gledališkem poslopju. Zgradila je bodela arhitekta Helmer in Fellner z Dunaja in so stroški proračunani na 500.000 gld., ne vstevši drugih stroškov za scenično opravo. Razsvetljava bode električna in sploh bode novo gledališče imelo vse udobnosti novodobnih gledališč. Kje se bode zidalo, to vprašanje še ni rešeno, bržkone na vseudiščkem trgu, za kateri prostor so se izrekli vse merodajni faktorji, vzlič temu, da leži preveč na periferiji mesta in tudi sicer ni baš najpripravnnejši za takoj stavbo, ki bi bila največji kras kakemu trgu v mestu n. pr. Jelačičevemu trgu, kjer mnogo meščanov želi imeti novo gledališče. Tudi to vprašanje se reši v kratkem, a je le malo nade, da se izbere poslednje omenjeno prostor. — Imenovanje novega intendanta dr. St. pl. Miletiča pozdravljajo vse hravatski listi z živim zadoščenjem. To je najbolji dokaz, da se je postavljal pravi mož na pravo mesto.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Vojak — menih) Te dni vstopil je v benediktinski samostan v Pragi princ Edward Schönburg, sin prvega predsednika avstrijske gospodarske zbornice, kneza Schönburga. Rojen je leta 1863. v Monakovem in je bil stotnik v c. in kr. 13. ustanek polku.

* (Praški Karlov most) je zopet v nevarnosti. Na četrtem stebru pokazale so se sumne razpoke. Jeden veliki kamen je popolnoma odachal. Policija nazačila je to magistratu, ki je odpoljal komisijo na lice mesta.

* (Novatek očina za toplo mere.) Živo srebro je dobilo nevarnega tekmeča v neki novi tekočini, katera se bode baje odsej uporabljala za toplo mere. Ta tekočina, ki se imenuje toloul, se izdeluje iz premogove smole in je prav pripravna za toplo mere, ker ne zmrzne tako hitro, kakor živo srebro (ki zmrzne pri 39° C.) in tudi ne vzame v se vode, kakor alkohol, ter se pri gorkoti raztezejo jednakomerno. Poleg tega je ta tekočina tako po ceni in zelo lahka, da bodo toplomeri smeli biti mnogo večji. Ker je toloul temnomodre barve, se tudi bolj jasno loči od stekla in se tako hitreje in bolje vidi, koliko stopinj kaže topomer, nego pri živem srebru.

* (Aretiran policijski prefekt.) V Parizu šel je te dni policijski prefekt Lepine z zavojem pod pazduho v opero, da bi se preveril, so li njegovi ljude pazni. Policijski, misleč da nosi kako bombo, so ga prijeti in odvedli ter zastiševali, ker ga niso spoznali. Lepine se je dal spoznati in je povabil marljivost svojih organov.

* (Ženska — načelnik mesta.) V Onehungi na Novi Seelandiji izvoljena je načelnikom mesta soproga bivšega načelnika, gospa Yates. Kot načelnik mora biti tudi mirovni sodnik. V Onehungi zdaj ne vedo, kako hočejo nazivati svojega načelnika, "Mayor" ali "Mayoress". Večina je za prvi naslov.

Knjizevnost.

— Za istiu! Proti proračunskom govoru dra. Pliveriću napisao u "Obzoru" njegov suradnik Dinko Politeo. U Zagrebu. Časik "Dioničke tiskare". Str. 98. Cena 40 kr. Gospod Dinko Politeo je brez dvoma jeden najodličnejših hrvatskih novinarjev, politično in svetovno visoko naobražen in za to izredno sposoben, braniti pravice in interes hrvatskega naroda. To dokazuje iz nova v tej brošuri, v kateri je združil nekatere proti poslancu dru. Pliveriću spisane članke. Pliverić je namreč pri zadnji proračunski razpravi v hrvatskem saboru dokazoval, da je svoječasno takozvano ilirsko gibanje doseglo svoj smoter in da je ta realiziran v nagodbi z Ogersko ter izvajal, da je sedanja madjaronska stranka naslednica ilirske in nositeljica nekdaj ilirskih idej. Ta nerensčna izvajanja je g. Politeo obširno in korenito pobijal in v tej svoji zaamenitosti zgodovinsko-politični razpravi dokazal, da je ravno nasprotje Pliveriću trditev resnično. Opozarjam občinstvo na ta temeljiti in tudi za vsakega Slovence s slovenskega stališča važni in velepoučni spisi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 27. januvarja. Deželni zbor posvetoval se je včeraj o gasilnem redu. Nabergoj in dr. Sancin govorila proti predlogu, ker ne razločuje mej mestom in okolico.

Beligrad 27. januvarja. Kralj je na podlagi čl. 40 in čl. 41 ustawe izdal amnestijo in ustavil pravdo zoper bivše člane Avakumovičevega ministerstva.

Beligrad 27. januvarja. Razkril Milan obiskal včeraj metropolita Mihajla in vse inozemske poslanike. Listi liberalne in napredne stranke pozdravljajo novo ministerstvo jako simpatično in mu obečajo podporo teh strank.

Beligrad 27. januvarja. Naprednjak Petrović vstopi v ministerstvo in prevzame finančni portfelj.

Sofija 27. januvarja. Včeraj se je začela kazenska obravnava proti bratom Luka in Stojanu Ivanov. Luka Ivanov je tožen, da je kot častnik poneveril večjo svoto, dezertiral in nameraval z drugimi zarotniki ubiti Koburžana, Luka Ivanov priznal vse, Stojan Ivanov ni nič posebnega povedal. Drž. pravnik je predlagal, naj se glavni zatoženec na smrt obsodi.

Barcelona 27. januvarja. V pristanu eksplodirali včeraj dve dinamitni bombi. Škoda je precejšnja, več oseb ranjenih. Policija privela anarhističnega zidarja Romana Moruna, ki je priznal, da je storilec atentata na guvernerja.

Berolin 27. januvarja. Bismarck se je sinoči odpeljal iz Berolina. Cesar ga je spremil na kolodvor. Po noči prišel Bismarck v Friedrichsruhe, kjer ga je številna množica entuziastično pozdravila.

London 27. januvarja. "Daily News" javlja, da je lord Cromer v imenju angleške vlade podal Kedivu ultimatum, v katerem se zahteva, da se odpusti iz službe drž. podtajnik Maherpaše in da vse pritožbe zoper angleške častnike in vojake pošiljajo naravnost angleškemu zapovedništvu.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Žužemberku je imela v l. 1893 168.450 gld 8 kr. prometa in 272 gld. 42 kr. čistega dobička, kateri znesek se porabi do 40% v dobrodelne namene, ostalo pa se priklopi rezervnemu zakladu, ki je znašal koncem minolega leta 873 gld. 90 kr. Kakor kažejo te številke, napreduje Žužemberška posojilnica tako lepo, za kar si je pridobil posebnih zaslug g. Avgust vitez Föhransperg.

— Avstrijske državne železnice. Od 1. januvarja do 31. decembra 1893. bilo je dohodkov na državnih železnicah gld. 79.108.731, to je 6.261.551 gld. več, kakor leta 1892. Samo decembra meseca 1893 bilo je dohodkov za gld. 885.493 več, kakor decembra meseca 1892.

— Koliko se pokadi tabaka v Avstriji? Vsako leto se izdela v naših tabačnih tovarnah iz 560.000 do 570.000 metričnih centov tabaka razne vrste smotk in sicer okoli 6000 milijonov smotk, 2500 milijonov cigaret, ostalih 200.000 centov se izdela za tabak za pipe in za cigarete, 30.000 centov pa za nosljati.

Poslano*

slavnim članom visokega dež. zborna kranjskega.

Slučajno dobim v roke poročilo muzejskega vodstva o predmetih, katere sem l. 1893. "Rudolfinumu" izročil in nisem se mogel zadostiti načuditi, kako nepopolno, slepil o je to sestavljen. Rimsko zbirko so baje "inventirali", ali v resnici so jo le raztelesili in na pr. Drnovske predmete pomešali z Ljubljanskimi itd., ter napisali taka najdbiča rimske starin, kjer se še nikdar ni nič kopalo. Najneresničnejši pa je popis izkopin z Magdalenske gore, katere je podpisani "Rudolfinumu" izročil, in kako naj ne bo: saj ni nihče nič zapisaval tedaj, ko so se predmeti izročali! Za vzgled samo to-le: Nakraski konjske vprege in oprave se imenujejo "prstani", situle "vedra", (od kajih so baje samo "odlomki" izročeni bili, a v muzeju se vidi jedna cela, a druga ni bila vestno zložena, kar bi se bilo lahko storilo); štiri kotli (sicer od zemlje zmečkani) se niti ne omenjajo ne, prav tako tudi mnogi manjši predmeti ne, ki so pa gotovo več vredni, nego počeni groši iz preteklega stoletja, ki so pa vendar v poročilu vsi vestno našteti. Po muzejskih omaraž leži vse polno starin, ki čakajo že leta in leta urejevalče roke, a sedanji uradniki imajo preveč osebnega opravila in se za muzej bore malo brigajo. To bo lep "voditelj" po kranjskem muzeju, katerega bodo taki možje spisali! Kdor ima ušesa, naj sliši!

Z odličnim spoštovanjem

Jarnej Pečnik,
starinoslovec.

*) Za vsebino tega sestavka je uredništvo le v toliko odgovorno, v kolikor zakon veleva.

Bratje Sokoli!

S 1. svetčanom ostavi delavni naš sobrat, predtelovadec in bivši odbornik brat Edmund Kavčič belo Ljubljano.

Vsled tega vabijo se vsi bratje Sokoli na prijateljsko odhodnico, ki bodo v pondeljek, dné 29. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne "Pri Lloyd-u" na Sv. Petra cesti.

Pokažimo, da vemo ceniti zasluge marljivih in odlikovanih telovadcev in zberimo se kolikor moči mnogobrojno.

Na zdar!

ODBOR.

Narodno zdravilo. Tako se smeti imenovati bolesti utešujoče, mišice in žive krepujoče, kot mazilo dobro znano "Moll-ovo francosko žganje in sol", katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem pošte razposilja to mazilo vsak dan lekarji A. MOLL c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (16-2)

Umrli so v Ljubljani:

24. januvarja: Janez Friš, zasobnik, 75 let, Marijin trg št. 3.

25. januvarja: Primož Jeran, delavec, 61 let, Kolizej.

26. januvarja: Meta Ober, lampista vdova, 66 let, Strelške ulice št. 8. — Viljemina Verderber, pristava hči, 7 mesecov, Breg št. 16.

V deželni bolnicici:

24. januvarja: Meta Zupan, gostaca hči, 4 leta. —

Suo Janez, delavec, 45 let.

Listnica uredništva.

Gosp. Ridovan M. Š. skri: Listka "Kako se vse to strinja" ne moremo porabiti. Primerne spise vedno radi priobčujemo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močvra v mm.
26. jan.	7. zjutraj	738.6 mm.	0.8°C	sl. vzh.	obl.	3.50 mm.
	2. popol.	736.7 mm.	3.6°C	sl. szh.	dež.	
	9. zvečer	737.3 mm.	2.6°C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 2.8°, za 3.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 27. januvarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	97 " 85 "
Avstrijska zlata renta	120 " 45 "
Avstrijska kronska renta 4%	97 " 40 "
Ogerska zlata renta 4%	117 " 55 "
Ogerska kronska renta 4%	95 " — "
Avstro-egerske bandne delnice	1023 " — "
Kreditne delnice	358 " 75 "
London vista	125 " 40 "
Nemški drž. bankovec za 100 mark	61 " 27 1/2 "
20 mark	12 " 26 "
20 frankov	9 " 96 "
Italijanski bankovec	43 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 89 "

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nepočasnega očeta, odnosno tasta, gospoda

Ivana Frische
zasebnika

za mnoge darovane vence in časteče spremstvo do poslednjega počivališča, izrekava s tem svojo najglobokejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 27. januvarja 1894.

(124) Ivan in Kristina Frisch.

Izvirališče: Giesshübl-Puchstein,
zdravilišče in vodozdravilica pri Karlovin
varhi. Prospekti zastavljeni in franko.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE**

kateri je kot zdravilni vrelec že ved sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal** in **prebavil**, pri **protinu**, **želodčem** in **mejhurnem kataru**. Izvrsten je za otroke, pre- (51-2) bolele in mejh nosičnostjo. I.
Najboljša dijetična in orodjevalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Ljubnega, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Trbiž

Velik lep magacin

v najživabnejši ulici sredi mesta, ki je tudi priklenjen za vsake vrste prodajalnico, se takoj odda v najem. — Vpraša naj se v Špitalskih ulicah št. 6 pri Fr. Petriču v Ljubljani. (104-8)

Graščinsko oskrbnštvo Josipa Dekleve v Malem Otoku (pošta Postojina) ima na prodaj

2 milijona

triletnih, močnih in odpornih smrekovih rastlin, katerim ne škoduje ni mrzni ni bora.

Tisoč komadov z zavojem stane 2 gld. od postaje Postojinske. (115-1)

Na najnovnejši in najboljši način

umetne (694-58)

zobe in zobovja

ustavlja brez vseh bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobe operacije. — odstranjuje zobe bolečine z usmrtevjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg devljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-4) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**

Vsek dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Lekar A. Hofmann, Klosterneuburg pri Dunaju, priporoča že mnogo let preskušeno, bolesti utešjujoče domače sredstvo

konc. mazilo za ude

(protinova tekočina)
v steklenicah po 50 kr. ali 1 gld., po pošti 15 kr. ved.
Dobiva se v lekarnah in pri glavnih salogih: lekarnar
A. Hofmann, Klosterneuburg.

Razpis cestne zgradbe.

Okrainocestni odbor Ribniški v Sodražici naznanja, da se bo zaradi oddaje

zgradbe nove ceste iz Hriba do Sodražice

vršila 'dné 15. februarja 1894. l. ob 10. ure dopoludne v občinski pisarni v Sodražici javna zmanjševalna dražba z izklicno ceno 41.921 gld.

Podjetniki, kateri bi hoteli zgradbo zdražiti, vabijo se k dražbi s pristavkom, da bo treba vsakemu ponudniku pred pričetkom zgradbe v roki načelnika dražbene komisije izročiti 5% varščno od izklicne cene, t. j. znesek 2100 gld., bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah ali v državnih vrednostnih papirjih.

Vsi podatki, kateri zadevajo zgradbo, zlasti načrti, proračuni in pogoji, se lahko vpogledajo vsak dan ob navadnih uradnih urah v občinski pisarni v Sodražici.

Podjetniki, ki so zadržani udeležiti se osebno javne dražbe, smejo do 5 februarja t. l. do pričetka ustne licitacije okrainocestnemu odboru poslati tudi zapečatene in pravilno kolekovane **pismene** ponudbe, katere pa morajo imeti na zavitku napis: „Zgradba nove ceste iz Hriba do Sodražice“.

Takej ponudbi se mora priložiti varščina v znesku 2100 gld. in je v njej navesti ime, opravilo in bivališče ponudnika. V ponudbi mora se dalje natančno s številkami in besedami zapisati ponudbena svota, eventualno popust ali doplačilo v odstotkih od izklicne cene. Tudi mora biti v njej izjava, da se ponudnik brez pridržka podvrže dotednim stavbinstvom pogojem.

Okrainocestni odbor Ribniški v Sodražici

do 16. januvarja 1894.

Jurij Drobnič, načelnik.

(85-3)

Otvoritev mesarije.

Naznanjam spoštovanemu p. n. občinstvu najjudneje, da zopet otvorim z dnem 27. januvarja 1894

v hiši štev. 12 na Rotovžovem trgu

mesarijo.

Zagotovljajoč, da budem vsem najbolje postregel z dobrim blagom, prosim za mnogobrojen poset

(119-1)

„Zastonj“.

Vsek, ki pošte svojo natančno adreso, dobri proti malemu povračilu in donesku za carinske stroške

1 gld. 80 kr.

80 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z veržico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantna kavalirska kravata za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 igla za prea z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo, ker se nadjemam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takoreko na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrhem denar, če ne bi ura šla natančno in bode vsak priznal, da je to podaritev.

Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vposilje pri (116-1)

Wiener Uhren-Export N. Blodek

II/3., Wiesbachgasse Nr. 7.

Velika gostilna

v Šmartnem pri Litiji, tik cerkev, z verando, kletjo in lepim stanovanjem, obdala s prostoškim vrtom in krgliščem, se odda v najem. — Več se izvira pri lastniku Josipu Jakliču v Šmartnem pri Litiji. (110-8)

= Ustanovljeno leta 1863. —

Svetovnoznanec

(1021-13)

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Veliki saloga

vseh glasbil

gosilj, citer, piščal, okarin, ustnik

harmonik, petljnih orglje itd. itd.

švicarskih ocelnih orglje, ki igrajo same od sebe in so nedosežne gledé

glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzeri zastonj in franko.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

připravený v Richtrově lékárně v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve všechně lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při koupení třeba se miti dobra na pozoru a přjmouti jen láhev s ochrannou známkou „ketvou“ jakožto pravé. Ústřední nasylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Važno za sleharno gospodinjo in mater!

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

se čedalje bolj skazuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdrav in ob jednem v svoji uporabi najcenejší dobitek bobovi kavi. Priporoča se izrecno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčno ali živčno bolezni, kot najboljši nadomestek bobove kave.

Opomognost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje

Dobiva se povsed.

z imenom

1/1 kilogr.

25 krajcarjev.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

ordinuje

(38-4)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure popoludne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin Novo!

Najboljše železo

prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

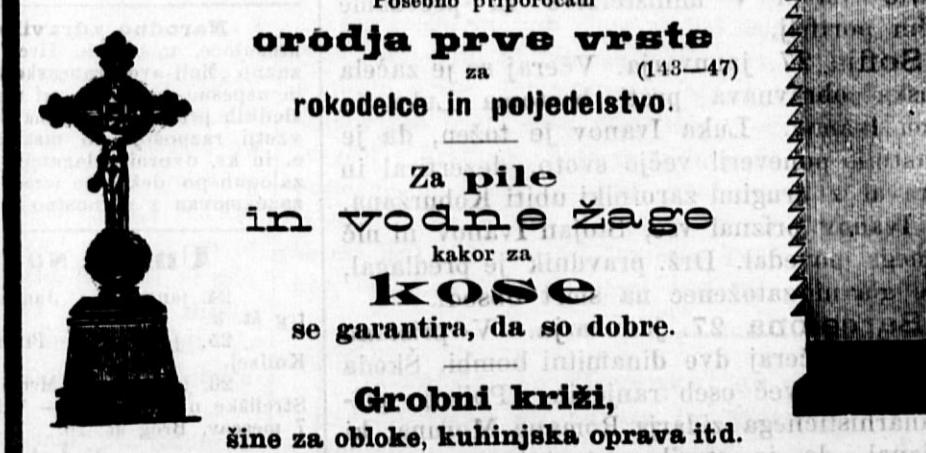
v Ljubljani, Gledališke ulice h. štev. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143-47)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

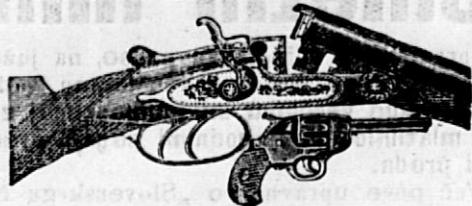
šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Na prodaj je jedno tele in 9 lepih molznih krav

Mölltalske pasme. — Kdor je zanje kupec, naj se oglasi na Rimski cesti št. 20 v Ljubljani.

JANEZ OGRIS

«puškar»
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovskie priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse prekušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znakom tega zavoda (438—40)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborni delo

Dra. Retau-a Seboohrana.

Češko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bieroy“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—46)

Štev. 19.248.

Dijaška ustanova.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni sta dve mestni Jernej Sallocher-jevi ustanov po 50 gld. na leto.

Do teh ustanov, katero podeljuje mestni župan Ljubljanski, imajo pravico dijaki Ljubljanskega gimnazija, ki so rojeni na Kranjskem ter so ubogi, lepega vedenja in pridni.

Prošnje, opremljene s krstnim in ubožnim listom, potem pa s šolskima spričevaloma zadnjih dveh semestrov, vložiti je do konca meseca februarja letos potom gimnazijskega ravnateljstva pri podpisanim magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 20. januvarja 1894.

„EQUITABLE“

Zjednjjenih držav zavarovalno društvo za življenje
v Novem Yorku.

Ustanovljeno l. 1859. — Koncesijovano v Avstriji dné 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, „Stock im Eisenplatz“, v svoji palači.

„EQUITABLE“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje na življenje.

Premoženje dne 31. decembra 1892 . . . . . gld. 382.650.130-02
Dohodki leta 1892 . . . . . „ 100.715.598-72
Novih zavarovanj je bilo sklenjenih leta 1892 za „ 501.225.790-
Zavarovanega kapitala je bilo 31. decembra 1892 „ 2.127.105.618-
Zaklad dobičkov due 31. decembra 1892. leta . . . „ 77.974.538-72

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock im Eisen“ na Dunaju, vredna gld. 2.300.000.—

Vsapehi 20letnih, leta 1893. dokončanih zavarovanj za slučaj smrti in za učakanje z 20letnim nabiranjem dobička.

Polica štev. 81.055.

Zavarovanec:

Bol. Bamberger, Louisville.

Zavarovana svota: dol. 3000.—

Starost: 27 let.

Letna zavarovalnina . . . . . dol. 47.98

Zavarovanec vplačal je skozi 20 let 2878.80

Leta 1893 bilo mu je na izberi vzeti:

1.) ali gotovine 4813.41

(stem se mu povrne za vsa- kih 100 dolarjev vplačane zavarovalnine dol. 167.20, ali vrnejo se mu vse vplačane premije z 6½% letnimi obrestimi vred)

2.) ali doplačano, premij opuščeno po smrti plačilno po- lico za . . . . . 11100.—

3.) ali dosmrtno životno rento letnih . . . . . 351.—

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu

Polica štev. 81.524.

Zavarovanec:

R. J. Riley, St. Louis.

Zavarovana svota: dol. 1000.—

Starost: 28 let.

Letna zavarovalnina . . . . . dol. 47.68

Zavarovanec vplačal je skozi 20 let 953.60

Leta 1893 bilo mu je na izberi vzeti:

1.) ali gotovine 1597.04

(stem se mu povrne za vsakih 100 dolarjev vplačane zavarovalnine dol. 167.48 ali vrnejo se mu vse vplačane premije z 6½% letnimi obresti, ali

2.) doplačano, premij opuščeno po smrti plačilno

polico za . . . . . 3858.—

3.) ali dosmrtno životno rento letnih . . . . . 113.—

in (148—3)

generalni zastopnik za Kranjsko:

Alfred Ledenik v Ljubljani, Mestni trg 25.

Stanovanje

s prostorom za magacins, ki se lahko rabi kot pisarna ali pa poslovne za trgovsko agencijo, se od februvarja dalje dà v najem. (118)
Kongresni trg št. 13 pri Gustavu Fischerju.

Podpisane priporoča velečasti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem

voščene zvitke in méd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. — Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanc

v škatljah po 5 kg, à kg 50 in 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se med v satovji in pitance v škafih po 20 40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja

raznovrstno medenino

na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter 1 gld. 20 kr., medeno žganje

liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas méd v panjih, sodčkah kakor tudi vosok in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc

svečar in lector, trgovina z medom in voskom (1233—8)

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Kupi se in takoj plača hiša

v vrednosti 1500—2000 gld., katera stoji blizu cerkve in je pripravna za prodajalnico.

Ponudbe vprejema upravnštvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Hiša“. (121—1)

Proti kašlu in kataru, zlasti pri malih deci, proti zasilenju, boleznim v vratu, želodou in mehurju se najbolje priporoča

Koroški

rimski vrelec.

Najfinješa namizna voda. V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri Fr. Dolencu v Kranju. (196—48)

Zadnja cena!

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

Zaloga

(19—4)

vsake baže gyantnega blaga za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

plaht, kovtrot, srajc, jop, nogovic, svilenih in tkaninskih rut po najnižji ceni.

Zadnja cena!

Podpisana tvrdka prodaja

vse za 95 kr.

Naroča naj se hitro, kajti zaloga ni preveč znatna.

- 1 ognjiča za gospe, velika, v vseh najlepših senčnih bojah, neobhodno potrebna stvar, samo 95 kr.
- 12 komadov batistastih žepnih robov z okrajkom, ki ne pušča barve v milnici in lužnici, vse obrobljeni, samo 95 kr.
- 1 srajca za gospe, s prekrasnimi vezenimi vkladki, jako lepa, z nagrado odlikovanja, samo 95 kr.
- 1 izborna gospodska srajca, bela ali pa tudi barvana, samo 95 kr.
- 1 spodnje hlače za gospode ali gospe, iz barhanta, platna in na statvah narejene, debele in tople, samo 95 kr.
- 1 sortiment igrač za otroke, 8 jako lepih komadov, za dečke ali deklice, vkupe samo 95 kr.
- 1 barvani damastni namizni prt, v krasnih desinah in živilih bojah, tudi bel, samo 95 kr.
- 6 komadov damastnih prtičev (servijet) isti uzorci, samo 95 kr.
- 3 pare zimskih nogovic za gospe, vsak par druge boje, do preko kolen segajoče, samo 95 kr.
- 4 pare zimskih obuškov za gospode, vsak par druge boje, debeli in topli, samo 95 kr.
- 1 francoska stenska ura iz brona, z dolgo žolto verigo, izborna in dobro idoča, samo 95 kr.
- 1 vrč za vodo, visok, iz najfinješega porcelana iz Karlovin varov, ki ne bi smel manjkati v nobenem gospodarstvu, samo 95 kr.
- 1 vedrica iz porcelana s pokrovom in ročajem, samo 95 kr.

Kar ne bi komu ugajalo, se drage volje nazaj vzame in zamenja. Razpošiljanje se vrši pod najstrožjo kontrolo samo proti povzetju, ali pa če se popreje denar vpošlje.

Komisijski bureau Apfel,

Dunaj I. Fleischmarkt 14/Sn.

(63—3)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekarnah.

Ja obliž dobiva 56 g v jednej velikosti po 60 kr.

L. Schwenk-a lekarna (40-4) Meidling-Dunaj.

Pristoga imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Krajanji K. Savnik; v Radgoni C. E. Andriu; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-20)

Velika izbéra dobrih služeb

zlasti za flueje in priproste kuharice, hišine, stajerje in mlajše pestanje za tu in drugod za prizano dobre in trajne službe; plača 7-12 gld. — Dalje se najno išče: kočijaž in gozdni čuvaj, starejši mož ima prednost. — Več v posredovalnici G. Flux, na Bregu št. 6. (123)

Poštna upraviteljica

dobro izurjena, želi dobiti primerno službo. — Poudbe naj se blagovolj poslati na upraviteljstvo "Slovenskega Naroda" pod "Upraviteljic". (108-2)

Mlad trgovec

krepke in lepe postave, c. kr. poštar in gostilničar na jako dobrem prostoru v Slov. goricah, išče tem potom radi premalega znanja primerne mu pridne soproge.

Fotografije in razmere premoženja, tretji ne bode poznatelj ne lista, ne fotografije, katera se gotovo vrne, naj se blagovoli poslati pod naslovom: "Poštenost in tajnost — poste restante Maribor".

Na Marije Terezije cesti št. 1.

P. n.

Na Marije Terezije cesti št. I

(v Ančnikovi hiši, zraven Figovca)
otvorila se je danes nova prodajalnica pod tvrdko

Stupica & Mal.

Podpisanca bodeva prodajala vsakovrstno specerijsko blago, moko iz Knezovega skladišča, pristno in svežo, pravo ogersko mast

in pred vsem

železnino

vsake vrste v najboljši kakovosti in po cenah, s katerimi hočeva vsaki konkurenčni klubovati.

S pošteno, prijazno in točno postrežbo želiva si pridobiti zadovoljnost svojih kupovalcev in vabiva k mnogobrojnemu obisku svoje trgovine

(122) z odličnim spoštovanjem

Stupica & Mal.

V Ljubljani, dné 27. januvarja 1894.

Na Marije Terezije cesti št. 1.

Marijacelejske kapljice za želodec

prirejene v lekarni "k angelju varuhu"

C. BRADY v Kromeřížu (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

■ Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr. ■

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijacelejske kapljice za želodec

dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna

Swoboda; v Postojini: lekarna Fr. Baccareci; v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna

Aleksander Roblek; v Rudolfovem: lekarna Dom. Rizzoli; v Peuerbachu:

lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna

Ivan Blažek.

(1168-10)

C. Brady.

Aleksander Roblek.

V. Payr.

Kamnik.

Ivan Blažek.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Oznanilo! 2000 gld. a. v.

tistem, kateri najde od 6. novembra 1893. 1. odsotnega Jožefa Juvana, po domače Medičarja, posestnika in filakarja iz Ljubljane, sv. Petra cesta št. 51, živega ali mrtvega, oziroma tistem, ki pride na sled, da se najde! (125)

Hiša

z velikim vrtom v Trnovski ulici št. 7 se iz proste roke proda. Ta hiša je pravna za kakega penzionista. Natančneje se poizvē pri lastniku v hiši št. 7. (112-2)

30 gld. na mesec

in visoko provizijo zamore si prislužiti vsak, ki ima dosti znanec, s tem, da vzprejme naročila na patentovane predmete, ki se prav lahko spredajo v vsakem okraju. — Poudbe s pisrneno znamko za 5 kr. za odgovor pod "1050" na J. Aubrecht-a v Pragi, Pikkopy 2. (107-2)

Umetni mlin

novo opravljen, z mlinom za proso, na južni železnici, v rodovitnem kraju, s konstantno vodno silo, se dà v zakup večemu mlinarju skupaj z ekonomijo in mlatilnico pod ugodnimi pogoji, eventuelno se tudi proda. (75-5)

Več pove upravnštvo "Slovenskega Naroda", kateremu naj se vpošljejo tudi referenčne v svrbo daljnih pogajanj pod "strokovnjak št. 2000".

J. KUNČIČ

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode

v Ljubljani

na sv. Petra cesti h. št. 5

("Pri avstrijskem cesarju")

z opombo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filiali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca nad

(64-3) cesto proti Bledu.

⇒ Zunanja naročila izvršujejo se točno. ⇒

St. 379.

Razglas.

Mestna hranilnica Ljubljanska razpisuje s tem

službo praktikanta

z letno plačo v znesku 480 gld.

Prosilci za to službo izkazati se morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, da so dovršili ali celo gimnazijo, oziroma realko, ali pa spodnjo gimnazijo, oziroma spodnjo realko in trgovsko šolo.

Prošoje s spričevali in o dosedanjem poslovanji uložiti je v teku štirih tednov pri ravnateljstvu mestne hranilnice Ljubljanske.

V Ljubljani, dné 18. januvarja 1894.

Ravnateljstvo mestne hranilnice Ljubljanske.

Prej. J. Geba. Fran Cuden

Prej. J. Geba.

⇒ urar ⇒

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogu

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstakov, uhanov

(120-1)

in vseh v to stroku spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročljivom.

— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9 filiala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnje, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.

Ima tudi bogato zalogu

nagrobnih spomenikov

iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obredih po tako nizki cenai.

— Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakov in vsakako popravljanje.

— Obrisce, načrte in vzorce posilja brezplačno na vpogled.

(10-4)

Lastnina in tisk "Národne Tiskarne".